

консультуванням, або були відсутні під час проведення психодіагностичних обстежень. Таким чином, окремі особи не випадають з поля зору фахівців психологічної служби. Це дає змогу своєчасно планувати проведення індивідуальних психологічних консультацій та за потреби здійснювати додаткові психологічні консультації та психодіагностичні обстеження з певними працівниками та курсантами.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських : Наказ МВС України від 06.02.2019 № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19#Text>.

Шинкаренко Інна Олександрівна,
доцент кафедри гуманітарних дисциплін
та психології поліцейської діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат психологічних наук, доцент

ПИТАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА БОЙОВОЇ ГОТОВНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ДО ДІЙ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ

Практика свідчить, що за сучасних умов працівники поліції, які не мають достатньої психологічної підготовки не можуть ефективно вирішувати професійні задачі. Діяльність поліцейського відбувається у складних, мінливих обставинах, що характеризуються дією низки екстремальних зовнішніх та внутрішніх психологічних факторів, які потребують від нього професіоналізму, витримки, самоволодіння, рішучості, мужності та підвищеної стресостійкості [1, с. 5].

Недаремно основоположник теорії стресу Г. Сельє у своїй роботі «Стрес в поліції» визнав службу поліцейського вище за інші професії, яким властивий стрес. Необхідність постійно контактувати з представниками злочинного світу, правопорушниками, негативними проявами соціуму, професійний обов'язок постійно контролювати, регламентувати,

оцінювати поведінку інших з позиції дотримання правових приписів, надання допомоги населенню у разі необхідності тягнуть за собою психоемоційні перевантаження, негативні психічні стани [2].

У зв'язку з цим уміння своєчасно визначати наявність психологічних проблем у співробітників поліції, готовність виявити увагу до їх душевного стану та допомогти, за необхідності, зняти стрес мають посісти важливе місце у діяльності підрозділів Національної поліції.

Екстремальні ситуації, з якими найчастіше стикаються працівники поліції, можна поділити на наступні категорії [3, с. 8]:

- а) скоєння поодиноких, групових, масових правопорушень;
- б) ситуації, пов'язані з введенням в окремі місцевості або в країні надзвичайного (особливого) стану;
- в) ситуації, пов'язані з використанням джерела підвищеної небезпеки, що порушують норми права;
- г) несення служби по охороні правопорядку в зоні АТО.

Таким чином, екстремальність професійної ситуації в діяльності працівника Національної поліції передбачає значну прискорену мобілізацію всього досвіду, як професійного, так і особистісного. Проте, така ситуація тягне за собою безперервну нестабільність, високий ступінь новизни, невизначеність, вона передбачає високий рівень впливу екстремальних факторів різного характеру залежно від виду даної ситуації.

Але на погано підготовлених в професійному, моральному та психологічному сенсі співробітників поліції екстремальні ситуації та притаманні їм фактори чинять негативний вплив. В їх психічній діяльності превалюють: перехід інтенсивності психічної напруги за межі корисності; неспокій, розгубленість, нерішучість, загальмованість реакцій; страх невдачі, побоювання відповідальності та ін. [4, с. 79].

Таким чином можна з упевненістю стверджувати, що екстремальність, ступінь психологічної трудності діяльності в екстремальних ситуаціях – об'єктивно-суб'єктивний, індивідуалізований показник. Безумовно, велику роль відіграють не тільки особливості обставин, а й «людський фактор». Індивідуалізований результат залежить від того, що саме людина являє собою, які його психофізіологічні дані і підготовленість.

Отже, для того, щоб психогенні фактори призвели до позитивних зрушень, необхідно проведення комплексу спеціальних заходів щодо психологічного забезпечення

діяльності працівників національної поліції в екстремальних ситуаціях і, зокрема, професійно-психологічній підготовці, спрямованій на формування якостей особистості, які обумовлюють високий рівень готовності до певного роду діяльності [5, с. 164].

Таким чином, психологічна підготовка має проводитися не формально, а на належному рівні, бо саме від цього залежить не тільки стан правопорядку, але найчастіше і життя самого співробітника та його оточення. Основним принципом належної підготовки має бути принцип сполучення теорій та практики.

Список використаних джерел

1. Недря К. М. Стресостійкість у роботі поліцейського: теорія та практика: навчально-практичний посібник. Дніпро : ДДУВС, 2020. – 113 с.

2. Швець Д. В. Підготовка майбутніх офіцерів МВС України до охорони і забезпечення громадського порядку як актуальна проблема фахової підготовки // Международные научно-практические конференции 2014 года URL: http://asconf.com/rus/archive_view/473.

3. Криволюпчук В. О. Юридико-психологічні основи надійності персоналу кримінальної міліції: теорія та практика: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. Наук: спец. 19.00.06 – юридична психологія / В. О. Криволюпчук. – Одеса, 2013.

4. Дідковський В. А. Сучасні вимоги до професійної підготовки працівників органів внутрішніх справ та інноваційні шляхи їх реалізації // Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – 2010. Додаток 4. – Том II (20). – С. 78–83.

5. Шинкаренко І. О. Напрями формування психологічної готовності працівників міліції та бійців національної гвардії до виконання службово-бойових задач в екстремальних умовах. Науковий вісник ДДУВС. – № 1. – 2015. – С. 164–172.